

Bogár László: Szerezzük meg azt a tudást!

2013 március 20. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

- [0](#)

értékelve

Még nincs

Mérték

A nagyvilágon e kívül / Nincsen számodra hely; /Áldjon vagy verjen sors keze: / Itt élned, halnod kell. Vörösmarty Szózatának második versszaka talán a magyar költészet legmegrendítőbb sorait foglalja magába.

Nincs és nem is lesz soha magyar, akiből ezek a sorok ne váltanák ki azt a különös, egyszerre felemelő és szívszorító érzést, amit a haza jelent.

Csak hogy az elmúlt évszázadok folyamán sokszor éppen azt érezhette át sok-sok magyar, hogy éppen itt, a hazában „nincsen számára hely”. Ezért eshetett meg, hogy „kitántorgott Amerikába másfél millió emberünk”, s bár most még egyelőre „csak” félmillió magyar tántorgott ki, ha nem is Amerikába, de Európa és a nagyvilág számos országába, ám a jelenlegi helyzetünk is ad éppen elég okot az aggodalomra. Vajon miért és hogyan eshet meg, hogy egy ország, a haza, nem tudja eltartani-megtartani gyermekeit, és mit kellene tennünk, hogy mégis képes legyen erre?

Egyáltalán mi a haza ma? Vagy ahogy Berzsenyi tette fel a kérdést: „mi a magyar most?”, és persze a nem túl hízelgő választ is megadta a „rút sybarita váz”. Amint írja a Magyarokhoz című versében: „*Romlásnak indult hajdan er?s magyar! / Nem látod, Árpád vére miként fájul? / Nem látod a bosszús egeknek / Ostorait nyomorúlt hazádon?*” Számára a „nyomorult haza” romlásának oka is egyértelmű, hisz „minden ország támasza, talpköve a tiszta erkölcs, melly ha megvész, Róma ledől, s rabigába görbed”. A hanyatlás végső oka tehát már számára is a lelki, erkölcsi, szellemi talapzatunk megrendülése volt. Közel fél évszázaddal később Vörösmarty is drámai szavakkal ostromozza nemzetét Országháza című versében „Neve: szolgálj és ne láss bért. / Neve: adj pénzt és ne tudd mért. / Neve: halj meg más javáért. / Neve szégyen, neve átok: / Ezzé lett magyar hazátok.” Ilyenkor, március 15. körül mindnyájunkat megérintenek ezek a sorok. Vajon min kellene elgondolkodnunk, illetve mit, hogyan kellene cselekednünk, hogy végre kikerülhessünk ebből az egyre vészjóslóbb történelmi csapdából? Miért volt „hajdan er?s” a magyar, és miért „indult romlásnak” aztán? Miért fájul annak az Árpádnak a vére, aki fejedelmeként fiaival együtt az életét adta a hazáért a pozsonyi csatában? Abban a pozsonyi csatában, amelyet máig sem illik emlegetni, mert „politikailag nem korrekt” feszegetni azokat a kérdéseket, amelyek azt firtatnák, hogy mi is volt az összecsapás oka. Miért támad ránk a Nyugat egyesített serege, és miért vélte úgy a pápa és a német-római császár, hogy „decretum... Ugros eliminandos esse”, azaz „elrendeljük, hogy a magyarok kiirtassanak?” Tehát nem egyszeren „megfegyelmelni” kívántak minket, és nem egy-egy kétharmados törvény visszavonását óhajtották, hanem örökre megszabadítani Európát tőlünk. Ám az akkori magyarság ezt egy kicsit másként látta, és úgy vélte, hogy joga van a létezéshez. Volt tehát tudásunk, bátorságunk és kitartásunk, így fényes győzelmet arattunk a hatalmas túlerővel szemben. És ha már világgraszoló győzelmet arattunk, akkor, tehetnénk fel a kérdést, miért nem ennek az évfordulóját ünnepeljük, és miért a vérbefojtott lázadásainkét március 15-én és október 23-án? Fel merjük-e tenni ezeket a kérdéseket, és kimerjük-e mondani az őszinte választ? A sokszor idézett,

kurucnótaként is énekelt magyar népdal, amelynek már a címe is („Menj el, menj el, szegény magyar”) sokat elmond a lényegről, így korholja nemzetét: „Veztessed magadat szem-bekötve, vakon, / Elfajult testvéridről csinált áll-útakon”.

Aki vezetteti magát „szem-bekötve, vakon”, az ezt csak azért teheti, mert vagy nincs elegendő tudása, vagy ha volna elegendő tudása, nincs bátorsága a cselekvéshez, netán ha mindkettő volna, akkor meg a kitartás hiányzik. De vajon miért? Hogyan foghatnánk neki annak a nemzetépítő munkának, amely legelőször is azt próbálná tisztázni, hogy egy büszke és méltósággal teljes nemzet hogyan veszti el tartását, hogyan válik egyre kiszolgáltatottabbá? És aztán, idő múltával, hogyan lesz ez az egyre nagyobb kiszolgáltatottság öngerjesztő örvénylések és további süllyedés kiindulópontjává. Hogy a hanyatlás lelki, erkölcsi, szellemi természetű, az most már a napnál világosabb. Minden, az anyagi, fizikai térben megtalálható pusztulás valójában csak tükörképe a lelki, erkölcsi és szellemi lepusztulásunknak. A mai gazdasági és pénzügyi válságunk, az a szívszorító tény, hogy a haza nem tudja eltartani és megtartani gyermekeit, hogy nem „e kívül”, hanem éppen hogy „e belül” nincsen számokra hely, az ezt látszik igazolni. Pontosan tudjuk, hogy ez csak azért következhetett be, mert hagytuk és hagyjuk! De miért hagytuk, és a jövőben hogyan ne hagyjuk? A tartós, most már évszázadok óta tartó lepusztulási lejtőről való visszafordulásunknak bizonyosan ez a döntő kérdése. Ennek megválaszolásához azonban az kellene, hogy végre szembesüljünk a valóságos valósággal. Lepusztulásunk fő okait, Mohácsot és Trianont ugyan egyszeri történésnek tekintjük, ám ezek valójában folyamatok, illetve egy folyamat állomásai. És egyre nyilvánvalóbb, hogy ezek a folyamatok ma is zajlanak, és ha rajtunk múlik, akkor a jövőben zajlani is fognak. A nép és az őt vezető uralmi csoportok a jelek szerint ugyanis egymást rongják. Soha nem volt aktuálisabb Bibó István híres mondata, amely szerint a dolgok „néven nevezésének” hiánya kikerülhetetlenül vezet az adott „emberi közösség általános értelmi és erkölcsi lezüllesztéséhez”.

De vajon hogyan lehet visszafordulni az értelmi és erkölcsi lezüllesztés lejtőjéről? Nos, e kérdés megválaszolásához ma még nem elégséges a tudásunk. De így március 15. is ösztönözhet e tudás megszerzésére.

Bogár László - magyarhirlap.hu

Ajánló